

ПРОГРАМА ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ

Програма
підтримання
рівня навченості
командирам
підрозділів
(інструкторам)
для підтримання
рівня навченості
громадян
України до
національного
спротиву

Наказ № ____ від _____ 2023 року
Обмежень для розповсюдження немає.
**КОМАНДУВАННЯ СИЛ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командувач Сил територіальної
оборони Збройних Сил України

генерал-майор

Ігор ТАНЦЮРА

30 08 2023 року

**ПРОГРАМА
ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ
НАВЧЕНОСТІ
ГРОМАДЯН УКРАЇНИ
ДО НАЦІОНАЛЬНОГО
СПРОТИВУ**

Наказ № _____ від _____ 2023 року

Обмежень для розповсюдження не має.

**КОМАНДУВАННЯ СИЛ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

ПЕРЕДМОВА

Програма підтримання рівня навченості громадян України до національного спротиву (далі – Програма) розроблена відділом підготовки населення управління організації роботи з добровольчими формуваннями та підготовки громадян до національного спротиву Командування Сил територіальної оборони Збройних Сил України та погоджена із зацікавленими органами військового управління Збройних Сил України (далі – ОВУ), структурними підрозділами Генерального штабу ЗС України з урахуванням отриманих зауважень та пропозицій від ОВУ ЗС України.

Ця Програма відображає систему поглядів, керівні принципи, умови і шляхи досягнення мети організації і ведення підтримання рівня навченості громадян України до національного спротиву. Визначає роль, місце та завдання підтримання рівня навченості громадян України до національного спротиву у захисті незалежності і територіальної цілісності України та усунення загроз її національній безпеці у воєнній сфері.

Правовою основою Програми є Закон України “Про основи національного спротиву”, Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву” від 29 грудня 2021 року №1443, Інструкція з організації та проведення базової підготовки громадян України до національного супротиву, затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України “Про організацію та проведення базової підготовки громадян до національного спротиву” від 13.01.2023 №13.

Програма ґрунтується на досвіді застосування сил і засобів складових сектору безпеки і оборони, здобутому в ході ведення бойових дій в Україні, спирається на світовий досвід ведення воєнних дій у сучасних збройних конфліктів та враховує досвід організації підтримання рівня навченості громадян в провідних країнах світу.

Програма визначає основи організації підтримання рівня навченості під час реагування на загрози воєнній безпеці Україні та виконанні завдань територіальної оборони.

Викладені у Програмі положення слід застосовувати творчо, у відповідності до конкретної мети навчання та рівня навченості громадян України до національного спротиву.

Спираючись на програму, необхідно вести постійну роботу щодо подальшого удосконалення змісту та тематики проведення заходів підтримання рівня навченості та впровадження у практику нових, більш ефективних форм і методів навчання.

Усі зауваження та пропозиції до цієї Програми надавати на адресу управління організації роботи з добровольчими формуваннями та підготовки громадян до національного спротиву Командування Сил територіальної оборони Збройних Сил України, ТКМ “Сєдо-М”.

№ з/п	ЗМІСТ	Стор.
	ПЕРЕДМОВА.	2
	ЗМІСТ.	3
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ.	4
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ.	5
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.	7
1.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.	8
2.	ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ.	10
3.	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ.	13
4.	СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ.	13
5.	КОНТРОЛЬ ЗАХОДІВ ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ.	14
6.	ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ.	15
7.	ВИМОГИ ТА ТЕМАТИЧНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ.	15
7.1.	Психологічна підготовка.	16
7.2.	Національно-патріотична підготовка.	17
7.3.	Тактична підготовка.	18
7.4.	Тактична медицина.	20
7.5.	Вогнева підготовка.	21
7.6.	Вживання.	22
7.7.	Інженерна підготовка.	23
7.8.	Підготовка зі зв'язку.	24
7.9.	Військова топографія.	25
7.10.	Основи лідерства.	26
7.11.	Підготовка з РХБЗ.	27
7.12.	Безпека бою.	28
7.13.	Заходи безпеки.	29
7.14.	Міжнародне гуманітарне право.	30
7.15.	Статути Збройних Сил України.	31
8.	МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПОЛОЖЕНЬ ПРОГРАМИ ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ.	32

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ.

Позначка військової публікації	Повне найменування військової публікації
ВДКП 7-00(03).01	Доктрина з організації підготовки у Збройних Силах України від 03.07.2020 №1929/НВГШ.
	Програма “Базової загальновійськової підготовки”, від червня 2023 року.
	Інструкція з організації та проведення базової підготовки громадян України до національного спротиву затверджена Наказом Головнокомандувача ЗС України від 13.01.2023 №13.
	Наказ ГШ ЗС України від 04.01.2017 №4 “Про затвердження Інструкції з організації інформаційно-пропагандистського забезпечення у ЗС України”.
	Наказ Генерального штабу ЗС України “Про затвердження Настанови з морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України” від 27.04.2018 №173.
	Наказ Генерального штабу ЗС України “Про затвердження Інструкції з організації національно-патріотичної підготовки у Збройних Силах України” від 28.03.2017 №108.
	Наказ Головнокомандувача ЗС України “Про затвердження Інструкції з організації психологічної підготовки у ЗС України” від 23.10.2020 №173.
	Військові публікації Сил ТрО ЗС України за посиланнями: сайт - https://sprotyvg7.com.ua/ ; YouTube канал https://www.youtube.com/@TRO_Ukraine_G7 ; TG канал - https://t.me/sprotyvg7ua .

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Вправа – цілеспрямоване та планомірне організоване виконання розумових та практичних дій (прийомів) з метою засвоєння знань, оволодіння, формування та удосконалення практичних умінь та навичок.

Групова вправа – це вид навчального заняття, яке проводиться методом виконання тими, хто навчається, практичних дій (прийомів) з метою засвоєння знань, оволодіння, формування та удосконалення практичних умінь та навичок необхідних для дій у складі групи (підрозділу).

Заняття – форма навчання, яка включає цілеспрямовану діяльність керівника та тих, яких навчають, з метою передачі їм знань, створення умов для отримання та розвитку (набуття) певних умінь та навичок. Заняття проводяться, як правило, у складі навчальних груп громадян України під керівництвом безпосередніх керівників груп.

Завдання (підзавдання) – наперед визначений, запланований для виконання обсяг роботи, справа.

Індивідуальна спроможність – рівень теоретичних знань, практичних умінь та навичок, психологічних та фізичних якостей, якими повинен володіти той, хто навчається для якісного виконання завдань.

Інструкторсько-методичне заняття – вид заняття, яке спрямоване на покращення методики підготовки громадян України, вдосконалення майстерності посадових осіб, які виступають керівниками занять. Вони проводяться на будь-якому об'єкті навчальної матеріально-технічної бази. Під час таких занять основна увага спрямовується на правильний вибір і застосування найбільш доцільних форм та методів навчання, ефективне використання методичних прийомів, навчально-матеріальної бази та навчального часу, вироблення єдиної методики вивчення нових питань теорії і практики тактики, вогневої підготовки та інших, як правило, основних предметів навчання.

Конференція – заздалегідь заплановане та організоване зібрання людей для обговорення певної проблематики, яка визначена заздалегідь.

Круглий стіл – вид заняття, на якому організовується дискусія (обговорення) навколо визначеної теми (проблемного питання) з розглядом різнобічних думок та прийняттям узгоджених поглядів.

Контрольні заходи – необхідний елемент зворотного зв'язку в процесі здійснення заходів з підтримання рівня навченості. Види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, підсумковий.

Лекція – вид навчального заняття, яке проводиться методом усного викладання нового теоретичного матеріалу в поєднанні з методом демонстрації (показу).

Знання – осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання фактів та уявлення) і теоретичні (концептуальні, методологічні).

Навички – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем. Навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну

вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів).

Норматив – часовий, кількісний і якісний показник виконання тими, хто навчається поставлених завдань, прийомів і дій в ході проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості.

Предмет навчання – система понять про явища, закономірності, закони, теорії будь-якої відповідної сфери діяльності із визначенням потрібного рівня сформованості у тих, хто навчається, певної сукупності знань, умінь і навичок.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, яке проводиться методом виконання спеціально сформульованих практичних завдань та сприяє формуванню вмінь і навичок практичного застосування теоретичних положень.

Самостійна підготовка – форма заходів підготовки з підтримання рівня навченості, яка проводиться з метою отримання або підвищення рівня знань, набуття умінь та навичок з використанням різних джерел, у тому числі інформаційних систем, відкритих і закритих баз даних, під час підготовки до проведення занять.

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, спрямована на відпрацювання та засвоєння навчального матеріалу, закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок; виконання індивідуальних завдань з навчальних дисциплін; підготовка до майбутніх занять та контрольних заходів; формування в тих, хто навчається самостійності та ініціативи в пошуку та набутті знань.

Стандарт базової підготовки – нормативний документ (уніфікований процес), який визначає послідовність досягнення тими, хто навчається індивідуальних спроможностей до виконання конкретних завдань та визначає критерії їх оцінки.

Семинар – вид заняття, на якому обговорюється визначене керівником проблемне питання (проблеми) за попередньо вивченою темою.

Тренування – осмислене багаторазове повторення (виконання) вже вивчених вправ (прийомів, дій) з метою їх закріплення (удосконалення).

Уміння – здобута на основі отриманих завдань у військовій сфері здатність громадян виконувати належним чином певні дії на практиці. Систематичні та цілеспрямовані тренування тих, хто навчається, шляхом виконання певних дій, які забезпечують перетворення знань та умінь на навички.

Форма навчання – організаційна складова процесу навчання, яка відображає сукупність умов, в яких здійснюється навчання, а саме: склад тих, хто навчається, структуру заняття, місце його проведення, тривалість.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
ЛЕКЦІЯ	Інструкторсько-методичне заняття
КЗ	Контрольне заняття
НМТБ	Навчальна матеріально-технічна база
НЦ	Навчальні центри
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОВУ	Органи військового управління
ПЗ	Практичне заняття
ТКМ	Телекомунікаційна мережа
ЦПП	Центри підготовки підрозділів
НАТО (НАТО)	Організація Північноатлантичного договору (North Atlantic Treaty Organization)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма підтримання рівня навченості.

1.1.1. Програма підтримання рівня навченості громадян України (далі - громадян) до національного спротиву (далі – Програма) – це навчально-методичний матеріал, який визначає порядок відпрацювання тематики за предметами, завданнями (підзавданнями) з метою підтримання рівня навченості. Програма призначена для підтримання рівня знань, умінь та навичок громадян, необхідних для виконання завдань. Програма відпрацьована з урахуванням досвіду, набутого у ході бойових дій в Україні, міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки та передових методик підготовки в закордонних військових навчальних закладах і навчально-тренувальних центрах країн – членів НАТО.

Підтримання рівня навченості громадян вважається одним з пріоритетних напрямків діяльності командирів (начальників) усіх рівнів Сил ТрО України щодо готовності громадян до національного спротиву.

1.1.2. Підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву являє собою цілеспрямований та організований процес послідовних заходів навчання, збереження спроможностей, які спрямовані на підтримання у тих, хто навчається необхідного рівня знань, умінь, навичок, фізичних та психологічних якостей, необхідних для виконання визначених завдань в особливий (воєнний) період.

1.2. Основні завдання та принципи підтримання рівня навченості.

1.2.1. Основними завданнями підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву є:

підтримання спроможностей щодо умілого виконання завдань;

поглиблення та підтримання знань, вмінь і навичок у виконанні бойових завдань;

підтримання спроможностей щодо освоєння та експлуатації основних зразків озброєння;

підтримання та покращення лідерських, психологічних і фізичних якостей;

підтримання та покращення у громадян психологічної стійкості до психотравмуючих факторів бойових дій.

1.2.2. Принципами підтримання рівня навченості є:

поєднання різних форм, методів навчання і видів занять, постійний їх розвиток на основі аналізу результатів підготовки та впровадження бойового досвіду (досвіду підготовки);

відповідність навчальних цілей – змісту та характеру завдань, що покладаються на громадян;

свідомість, активність і самостійність тих, хто навчається;

наочність навчання;

систематичність та послідовність навчання (від “простого до складного”);

міцність засвоєння знань, вироблення умінь і навичок;

колективізм та індивідуальний підхід у підготовці;

єдність навчання і виховання, тісний зв'язок теорії і практики;

використання в ході проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості громадян елементів психологічного моделювання з метою максимального наближення до умов бойової обстановки, що передбачає включення елементів небезпеки під час виконання завдань та забезпечить прояв необхідних психічних станів;

персональний підхід до кожного з тих, хто навчається під час підготовки та проведення занять, підтримання його спроможностей творчо мислити і працювати самостійно;

безпека дій громадян.

1.2.3 Успішне вирішення завдань підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву досягається:

детальним та якісним плануванням заходів підготовки з підтримання рівня навченості;

виконанням планів заходів підготовки з підтримання рівня навченості;

безумовним дотриманням розкладів заходів підготовки з підтримання рівня навченості;

якісною підготовкою керівників груп (інструкторів) до заходів підготовки з підтримання рівня навченості, їх високою методичною майстерністю під час надання допомоги тим, хто навчається;

систематичним та якісним проведенням кожного заходу підготовки з підтримання рівня навченості;

максимальним залученням (охопленням) до заходів підготовки з підтримання рівня навченості навчання громадян;

ефективним та раціональним використанням навчальної матеріально-технічної бази (далі – НМТБ), навчального часу та виділених ресурсів;

особистою відповідальністю громадян за свій рівень навченості;

вивченням та впровадженням бойового досвіду;

використанням у системі підтримання рівня навченості новітніх технічних засобів навчання, нових досягнень інформаційних технологій, педагогіки і психології;

здійснення постійного контролю за підтриманням рівня навченості громадян, їхньої підготовки і проведенням кожного заходу підтримання рівня навченості.

1.3. Основні форми навчання за програмою з підтримання рівня навченості.

Основними формами навчання в системі підтримання рівня навченості є:

навчальні заняття (лекція, практичне, інструкторсько-методичне);

контрольні заняття.

1.4. Організація заходів підготовки з підтримання рівня навченості.

1.4.1. Організація заходів підготовки з підтримання рівня навченості включає:

планування та проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості;

забезпечення заходів підготовки з підтримання рівня навченості;

розроблення і використання програми підтримання рівня навченості; створення і використання НМТБ.

1.4.2. Вимоги до організації заходів підготовки з підтримання рівня навченості:

тісний взаємозв'язок тематики занять з підтримання рівня навченості громадян з завданнями, що визначені;

визначення днів для проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості, занять, з урахуванням максимального залучення громадян до цих заходів.

1.4.3. Контроль заходів підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву покладається на начальників регіональних управлінь Сил ТрО Збройних Сил України у взаємодії з місцевими органами державної влади.

Заходи підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного супротиву здійснюється під безпосереднім контролем командира військової частини Сил ТрО Збройних Сил України за територіальним принципом.

Командування регіональних органів військового управління Сил ТрО Збройних Сил України (військових частин Сил ТрО) розробляє плануючі документи, контролюють проведення занять з підтримання рівня навченості, узагальнюють результати.

За якісну підготовку та проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості відповідає керівник відповідної навчальної групи (інструктор).

1.4.4. Тривалість навчального дня (без урахування часу для пересування на заняття і з занять) складає від 3 до 7 годин, навчальна година – 50 хвилин.

У разі необхідності, відповідним командирам надається право уточнювати (доповнювати) зміст Програми (кількість навчального часу, зміст та кількість занять з кожного предмета навчання (теми заняття) та послідовність проведення) з урахуванням особливостей районів проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості та визначених задач.

2. ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ

2.1. Планування заходів підготовки з підтримання рівня навченості.

2.1.1. Заходи підготовки з підтримання рівня навченості планується у загальній системі планування підготовки у регіональних органах військового управління Сил ТрО Збройних Сил України та військових частинах Сил ТрО Збройних Сил України - на рік.

2.1.2. Планування заходів підготовки з підтримання рівня навченості полягає в колективній роботі командирів (начальників) та посадових осіб органів місцевої влади та органів самоврядування щодо визначення порядку і послідовності проведення узгоджених за замислом, місцем і часом заходів

підготовки з підтримання рівня навченості громадян, спрямованих на підтримання рівня набутих спроможностей, забезпечення спланованих заходів (з урахуванням виділених обсягів фінансування) та відображення їх у планувальних документах.

Тематичний розрахунок годин та їх зміст можуть бути уточнені рішеннями відповідних командувачів (командирів, начальників) на підставі відповідних наказів, виданих ними без зменшення загального часу, якій відводиться на предмет навчання. При цьому забороняється зменшувати загальну кількість годин, яка відведена на заходи підготовки з підтримання рівня навченості, згідно з цією Програмою.

2.1.3. Порядок організації і проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву визначається у наказі (розпорядженні) керівника зони територіальної оборони.

У ньому зазначаються:

основні нормативні документи, відповідно до яких організовується заходи підготовки з підтримання рівня навченості;

напрямки зосередження основних зусиль у заходах підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву;

розподіл повноважень командування військових частин Сил ТрО Збройних Сил України, керівника зони територіальної оборони, керівників районів територіальної оборони, голів державних (військових, військово-цивільних) адміністрацій, голів територіальних громад відповідно цієї Програми;

завдання керівникам груп заходів підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву за предметами навчання;

визначення навчальних груп громадян за категоріями;

строки готовності керівників груп до занять, терміни затвердження плануючих документів, дні і години занять з підтримання рівня навченості та контрольних заходів;

джерела та обсяги фінансування;

порядок контролю за проведенням заходів підготовки з підтримання рівня навченості, надання допомоги керівникам груп, порядок обліку та звітності.

Витяг з наказу (розпорядження) керівника зони територіальної оборони доводиться до начальників регіональних органів військового управління Сил ТрО Збройних Сил України, командирів військових частин Сил ТрО Збройних Сил України, керівників районів територіальної оборони, голів державних (військових, військово-цивільних) адміністрацій, голів територіальних громад з метою здійснення планування заходів підготовки з підтримання рівня навченості.

2.1.4. В регіональних органах військового управління Сил ТрО Збройних Сил України та військових частинах Сил ТрО Збройних Сил України заходи підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву і терміни їх проведення відображаються у відповідних Планах заходів підготовки з підтримання рівня навченості

громадян до національного спротиву (далі – План заходів) та погоджуються з представниками місцевих державних адміністрацій.

План заходів, що розробляється в ході загального планування на навчальний рік, доводиться до керівників зон територіальної оборони, керівників районів територіальної оборони, голів державних (військових, військово-цивільних) адміністрацій, голів територіальних громад.

2.2 Проведення занять за програмою підтримання рівня навченості.

2.2.1. Відповідно до Плану заходів в ході поточного планування, розробляються розклади занять заходів підготовки з підтримання рівня навченості (далі – розклади) на кожний наступний місяць. Це завдання покладається на керівників груп (інструкторів), які відповідають за відповідний напрямок підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву.

Затвердження розкладів занять командирами військових частин Сил ТрО Збройних Сил України здійснюється за тиждень до початку занять. Розклади занять погоджуються з головами державних (військових, військово-цивільних) адміністрацій, головами територіальних громад.

2.2.2. Предметами заходів підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву є: національно - патріотична підготовка, статuti Збройних Сил України, психологічна підготовка, заходи безпеки, безпека бою, виживання, тактична підготовка, підготовка з РХБЗ, інженерна підготовка, підготовка зі зв'язку, військова топографія, основи лідерства, вогнева підготовка, тактична медицина, міжнародне гуманітарне право.

Розрахунок годин за основними предметами Програми наведено у загальному розрахунку годин за предметами.

2.2.3. Проведення занять за Програмою планується з розрахунку не менше ніж один день на місяць.

2.2.4. Під час планування заходів підготовки з підтримання рівня навченості передбачити проведення контрольного заняття наприкінці Програми, під час якої проводяться заліки за визначеними предметами навчання. Для громадян що навчаються, та які були відсутні на контрольних заняттях, обов'язково визначається додатковий час на їх проведення.

2.3. Документи заходів підтримання рівня навченості.

2.3.1. Основними документами, що визначають зміст та порядок проведення заходів підтримання рівня навченості є План заходів підготовки з підтримання рівня навченості та розклад занять.

2.3.2. У Плані заходів визначаються: навчальні цілі, час та місце проведення, розрахунок навчального часу за днями і предметами навчання, матеріально-технічне забезпечення, розрахунок прогнозованих витрат матеріальних засобів і коштів на підготовку та проведення занять.

2.3.3. У розкладі занять зазначаються: день проведення заняття, час проведення заняття, предмет навчання, тема, форма проведення заняття, місце проведення заняття, керівник заняття. Крім того, можуть бути вказані додаткові дані (наприклад, форма одягу, спорядження, озброєння тощо).

2.3.4. Ступінь деталізації матеріалу визначається керівником заняття (інструктором) і залежить від рівня його методичної підготовленості. План-конспект заняття складається у разі проведення занять з нової або складної теми.

Для проведення заняття за програмою підтримання рівня навченості керівнику (інструктору) дозволяється використовувати розроблені навчальні матеріали за предметами програми підтримання рівня навченості, військові публікації Сил ТрО Збройних Сил України за посиланнями:

сайт - <https://sprotyvg7.com.ua/>;

YouTube канал - https://www.youtube.com/@TRO_Ukraine_G7;

TG канал - <https://t.me/sprotyvg7ua>.

3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ ПІДГОТОВКИ З ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ.

3.1. Забезпечення заходів підготовки з підтримання рівня навченості

3.1.1. Забезпечення заходів підготовки з підтримання рівня навченості полягає в спільній організаційній діяльності командирів (начальників) та представників органів державної влади та органів державного самоврядування щодо забезпечення спланованих заходів підготовки з підтримання рівня навченості за всіма напрямками постачання відповідно до обґрунтованих заявок і норм логістичного та фінансового забезпечення.

Основними завданнями всебічного забезпечення заходів підготовки з підтримання рівня навченості є:

створення необхідних запасів матеріально-технічних засобів для забезпечення проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості;

планове забезпечення та розподіл матеріально-технічних засобів;

аналіз ефективності використання виділених сил та засобів.

3.1.2. Командири (начальники) беруть участь у контролі забезпечення заходів підготовки з підтримання рівня навченості у межах своїх повноважень у взаємодії з місцевими органами влади, на які покладається забезпечення заходів підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву. Безпосередній контроль здійснюється їх заступниками з логістики (тилу, озброєння).

3.1.3. Під час планування забезпечення заходів підготовки з підтримання рівня навченості:

проводяться необхідні розрахунки наявного озброєння, облікової кількості озброєння та військової техніки, їх розподіл по групах експлуатації, річні норми експлуатації та інші питання;

розраховується потреба у матеріально-технічних засобах для забезпечення підготовки та проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості;

розробляються відповідні додатки до Планів заходів з необхідними розрахунками та в подальшому подаються заявки на отримання матеріально-

технічних засобів для забезпечення заходів підготовки з підтримання рівня навченості.

4. ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ ПІДГОТОВКИ З ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ.

В інтересах проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості громадян до національного спротиву використовується вся наявна матеріально-технічна база незалежно від форми власності за погодженням з керівниками (власниками). Вона є сукупністю матеріально-технічних засобів і спеціально обладнаних навчальних об'єктів (районів місцевості).

До складових елементів навчальної матеріально-технічної бази належать: польова, тренажерна база, навчальне програмне забезпечення, фільмотека, бібліотека навчальної та навчально-методичної літератури.

5. КОНТРОЛЬ ЗА ЗАХОДАМИ ПІДГОТОВКИ З ПІДТРИМАННЯ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ.

5.1. Облік заходів підготовки з підтримання рівня навченості та звітність.

5.1.1. Матеріали проведених занять з навчальними групами (плани, конспекти, лекції, тощо) зберігаються в організаційних структурах, що проводять заходи підготовки протягом періоду проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості за попередній рік.

Облік успішності та відвідування заходів підготовки з підтримання рівня навченості тими, хто навчається, а також опрацювання тематики за предметами навчання ведеться в Журналі обліку підготовки (занять), що зберігається у керівника навчальної групи (інструктора) і ведеться ним особисто впродовж періоду проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості.

По закінченню Програми, журнал обліку підготовки зберігається протягом року за попередній рік.

5.2. Контроль заходів підготовки з підтримання рівня навченості.

5.2.1. Контроль за проведенням заходів підготовки з підтримання рівня навченості здійснюється з метою перевірки повноти і якості виконання Планів підготовки з підтримання рівня навченості, якості проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості, надання практичної допомоги, а також вивчення досвіду підвищення спроможностей громадян до національного спротиву.

Заняття за Програмою перевіряються командуванням військових частин Сил ТрО Збройних Сил України (регіональних органів військового управління):

– не рідше двох разів під час періоду навчання, крім днів проведення контрольних занять.

За результатами контролю робиться запис у відповідному розділі Журналу обліку підготовки, за потребою надається доповідь старшому начальнику.

6. ЗАГАЛЬНИЙ ТА ТЕМАТИЧНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ.

6.1. Загальний розрахунок годин за основними предметами Програми підтримання рівня навченості громадян України.

№ з/п	Предмети навчання	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями											
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень
1.	Психологічна підготовка	2	1										1	
2.	Національно-патріотична підготовка	1		1										
3.	Тактична підготовка	9					2	2	2	2	1			
4.	Тактична медицина	9					2	2	2	2	1			
5.	Вогнева підготовка	9					2	2	2	2	1			
6.	Вживання	3	1	1							1			
7.	Інженерна підготовка	4			1	1						1	1	
8.	Підготовка зі зв'язку	2			1									1
9.	Військова топографія	4			1		1		1					1
10.	Основи лідерства	1										1		
11.	Підготовка з РХБЗ	2	1										1	
12.	Безпека бою	1				1								
13.	Заходи безпеки	1		1										
14.	Міжнародне гуманітарне право	1										1		
15.	Статути Збройних Сил України	1				1								
ВСЬОГО:		50	3	3	3	3	7	6	7	6	4	3	3	2

7. ВИМОГИ ТА ТЕМАТИЧНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ.

7.1. Психологічна підготовка.

За результатами опанування предмету ті, хто навчається, повинні:

знати – прийоми, методи та способи психологічної самопомоги; порядок впливу стресових реакцій на психіку людини; негативні психічні реакції людини та їх види (істерика, паніка, агресія, ступор).

вміти – виявляти та класифікувати негативні психічні реакції у себе та оточуючих; застосовувати правила першої психологічної допомоги “6.П”; надавати первинну психологічну самопомогу в екстремальних умовах; долати негативні психічні реакції (істерика, паніка, агресія, ступор); концентрувати свою увагу на бойовій обстановці; контролювати свої психологічні реакції та стани.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями												
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	
Тема 3. Надання первинної психологічної самопомоги в екстремальних умовах. Правила першої психологічної допомоги “6.П”.	Лекція	1	1												
Тема 5. Контроль своїх психологічних реакцій та станів. Подолання негативних психічних реакцій (істерика, паніка, агресія, ступор).	ПЗ	1											1		
РАЗОМ:		2	1										1		

7.3. Тактична підготовка.

За результатами опанування предмету ті, хто навчається, повинні:

знати – порядок екіпірування в бою (бойовий комплект); способи носіння зброї; вимоги до індивідуального маскуванню; сигнали управління та оповіщення; порядок подання жестами сигнали та команди різними способами; порядок подання команд і сигналів з використанням засобів зв'язку.

вміти – комплектувати спорядження та утримувати його; виконати нормативи прийняття різних положень для стрільби (стоячи, з коліна, лежачи); замаскуватися на місцевості за допомогою підручних засобів; носити зброю різними способами; приймати положення для стрільби; здійснювати особисте маскуванню на різноманітній місцевості; виконати різні сигнали управління та оповіщення; подати жестами сигнали та команди різними способами; подати команди і сигнали з використанням засобів зв'язку; виконати вправи з пересування в бою різними способами; вибрати, зайняти вогневу позицію та підготувати її до бою; виконати заходи щодо самоокопування та маскуванню позиції (місця для стрільби); розподілити сектор для спостереження та стрільби; виконати дії під час вогневого впливу противника; зайняти вогневу позицію; вести вогонь за командою або самостійно (оцінити та вибрати цілі, приціл і точку прицілювання); спостерігати за боєм; виконати завдання у складі двійки (пересуватися на полі бою з використанням простору, який не уражається (місцевих предметів), укритті, при перетині дороги різними способами; підтримання взаємодії в групі в умовах вогневого впливу противника; подати та виконати сигнали управління під час дій у складі двійки.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями												
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	
Тема 1. Склад, припасування спорядження, догляд за ним. Бойовий комплект і його розміщення в предметах екіпірування.	Лекція ПЗ	1					1								
Тема 2. Способи носіння зброї. Прийняття різних положень для стрільби (стоячи, з коліна, лежачи). Прості способи пересування на полі бою. Здійснення маскуванню на різноманітній місцевості.	ПЗ	1					1								
Тема 3. Виконання поворотів у бік, тил зі зброєю для зміни напрямку ведення вогню на різних рівнях (стоячи, з коліна, лежачи).	ПЗ	1						1							
Тема 4. Способи утримання зброї перед початком переміщення та зміни напрямку ведення вогню.	ПЗ	1						1							
Тема 5. Розподіл секторів для спостереження та стрільби.	ПЗ	1							1						

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями													
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень		
Тема 6. Зайняття положення зі зброєю на різних рівнях перед початком переміщення та зміни напрямку ведення вогню. Дії під час вогневого впливу противника. Зайняття вогневої позиції. Ведення вогню за командою або самостійно (оцінка та вибір цілі, прицілу і точки прицілювання). Спостереження за боєм. Пересування в ході бою різними способами.	ПЗ	1								1						
Тема 7. Пересування у складі «двійок, трійок».	ПЗ	1									1					
Тема 8. Індивідуальне маскування бійця, маскування на місцевості. Способи забезпечення приховування діяльності: маскування особового складу та зброї, порядок використання засобів маскування, підручних засобів.	ПЗ	1									1					
Тема 9. Сигнали управління та оповіщення. Подання жестами сигнали та команди різними способами. Подання команд і сигналів з використанням засобів зв'язку.	ПЗ	1										1				
РАЗОМ:		9					2	2	2	2	1					

7.4. Тактична медицина.

За результатами опанування предмету ті, хто навчається, повинні:

знати – заходи домедичної допомоги в умовах бойових дій; порядок надання домедичної допомоги на етапі допомоги під вогнем; порядок евакуації пораненого; порядок надання домедичної допомоги під час евакуації пораненого з поля бою та в укритті; порядок надання домедичної допомоги при деяких невідкладних станах; принципи особистої гігієни.

вміти – проводити заходи домедичної допомоги в умовах бойових дій; застосовувати принципи надання домедичної допомоги на етапі допомоги під вогнем; проводити евакуацію пораненого; надавати домедичну допомогу під час евакуації пораненого з поля бою та в укритті; надавати домедичну допомога при деяких невідкладних станах; дотримуватися правил особистої гігієни.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями													
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень		
Тема 1. Заходи домедичної допомоги в умовах бойових дій.	Лекція	1					1									
Тема 2. Принципи надання домедичної допомоги на етапі допомоги під вогнем.	Лекція ПЗ	1					1									
Тема 3. Здійснення евакуації пораненого.	ПЗ	1						1								
Тема 4. Домедична допомога на етапі допомоги в укритті.	ПЗ	1						1								
Тема 5. Домедична допомога під час евакуації пораненого з поля бою.	ПЗ	1								1						
Тема 6. Домедична допомога при деяких невідкладних станах.	ПЗ	2									2					
Тема 7. Принципи особистої гігієни .	Лекція	1								1						
Тема 8. Визначення рівня знань та умінь.	КЗ	1										1				
РАЗОМ:		9					2	2	2	2	1					

7.5. Вогнева підготовка.

За результатами опанування предмету ті, хто навчається, повинні:

знати – призначення, бойові властивості та загальну будову стрілецької зброї; гранатометів та їх модифікацій порядок її розбирання та збирання; призначення; вражаючу дію і класифікацію бойових патронів та гранат до стрілецької зброї та гранатометів; призначення; загальну будову і класифікацію ручних осколкових гранат і запалів до них; вимоги заходів безпеки під час поводження з стрілецькою зброєю гранатометами та їх модифікаціями, ручними гранатами; способи та правила ведення вогню зі стрілецької зброї.

вміти – використовувати за призначенням, бойовими властивостями та загальну будову стрілецької зброї, гранатометів та їх модифікацій; розбирати та збирати її за визначеним порядком; призначення, вражаючу дію і класифікацію бойових патронів та гранат до стрілецької зброї та гранатометів; використовувати за призначенням ручні осколкові гранати і запали до них; дотримуватись вимог заходів безпеки під час поводження з стрілецькою зброєю гранатометами та їх модифікаціями, ручними гранатами; застосовувати способи та правила ведення вогню зі стрілецької зброї.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями												
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	
Тема 1. Призначення, ТТХ, матеріальна частина стрілецької зброї. Порядок розбирання/ збирання стрілецької зброї.	Лекція ПЗ	1					1								
Тема 2. Види затримок під час стрільби та порядок їх усунення. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю.	Лекція ПЗ	1					1								
Тема 3. Основні зразки та ТТХ стрілецьких боєприпасів ЗСУ та противника.	Лекція ПЗ	2						2							
Тема 4. Способи та правила ведення вогню зі стрілецької зброї.	Лекція ПЗ	2							2						
Тема 5. Призначення, види, ТТХ ручних уламкових гранат.	Лекція ПЗ	1								1					
Тема 6. Призначення, ТТХ, матеріальна частина гранатометів, реактивних ПГ, та їх модифікацій .	Лекція ПЗ	2								1	1				
РАЗОМ:		9					2	2	2	2	1				

7.6. Виживання.

За результатами опанування предмету ті, хто навчається, повинні:

знати – основні інструменти для виживання; види, призначення багаття та способи його розведення; основні способи приготування та добування їжі; способи очищення та знезараження води; порядок вибору місця та обладнання укриття; призначення камуфляжу; способи маскуванню шкіри, спорядження, зброї.

вміти – використовувати інструменти для виживання, видобувати вогонь різними способами; видобувати та знезаражувати воду; облаштовувати місця для нічного відпочинку; маскувати шкіру, спорядження, зброю, сліди свого перебування.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями													
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень		
Тема 1. Основи виживання. Основні інструменти для виживання та їх використання. Видобуток вогню. Типи багать та їх особливості. Способи видобування та знезараження води. Видобуток та приготування їжі.	Лекція ПЗ	1	1													
Тема 2. Облаштування укриттів. Вибір місця укриття. Типи укриттів. Облаштування місць для нічного відпочинку. Безпека табору.	Лекція ПЗ	1		1												
Тема 3. Безпека табору. Маскування слідів свого перебування.	Лекція ПЗ	1									1					
РАЗОМ:		3	1	1							1					

7.7. Інженерна підготовка.

За результатами опанування предмету ті, хто навчається, повинні:

знати – основи мінної безпеки, порядок дій при виявленні мін та ВВП (СВП); основні зразки та ТТХ інженерних боєприпасів та мін ЗС України та противника; способи та послідовність обладнання та маскуванню одиночних окопів (для стрільби лежачи, з коліна, стоячи); види невибухових інженерних загороджень; основні засоби і способи пророблення проходів в невибухових інженерних загородженнях.

вміти – облаштувати одиночних окопів (для стрільби лежачи, з коліна, стоячи), проробити прохід в невибухових інженерних загородженнях.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями													
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень		
Тема 1. . Основи мінної безпеки та порядок дій при виявленні мін та ВВП (СВП).	Лекція	1			1											
Тема 2. Основні зразки та ТТХ інженерних боєприпасів та мін ЗСУ та противника.	Лекція	1				1										
Тема 3. Види невибухових інженерних загороджень. Основні засоби і способи пророблення проходів в невибухових інженерних загородженнях.	Лекція, ПЗ	1											1			
Тема 5. Способи та послідовність обладнання та маскуванню одиночних окопів (для стрільби лежачи, з коліна, стоячи).	ПЗ	1													1	
РАЗОМ:		4			1	1							1	1		

7.10. Основи лідерства.

За результатами опанування предмету ті, хто навчається, повинні:
знати – поняття лідерства; зв'язок лідерства та управління; концепції лідерства; лідерські якості.
вміти – розвивати свої лідерські якості; оцінювати кожного члена команди з точки зору лідера.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями														
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень			
Тема 2. Розвиток лідерських якостей.	Лекція	1											1				
РАЗОМ:		1											1				

7.14. Міжнародне гуманітарне право.

За результатами опанування предмету ті, хто навчається, повинні:

знати – норми міжнародного гуманітарного права; основні терміни і поняття МГП; норми МГП та відповідальності за їх порушення.

вміти – діяти з дотриманням норм МГП в умовах бойової обстановки; усвідомлювати відповідальність за їх порушення.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Всього на рік, годин	Розподіл годин за місяцями													
			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень		
Тема 1. Норми міжнародного гуманітарного права, основні терміни і поняття.	Лекція	1												1		
РАЗОМ:		1												1		

8. Методичні рекомендації щодо використання положень програми підтримання рівня навченості населення до національного спротиву.

8.1. Тематичний розрахунок годин та їх зміст можуть бути уточнені рішеннями відповідних керівниками зон (районів) ТрО. При цьому забороняється зменшувати загальну кількість годин, які відведені на проведення заходів підготовки з підтримання рівня навченості.

8.2. Положення даної Програми можуть використовуватися відповідними керівниками структурних підрозділів (установ та їм рівних) міністерств та відомств для навчання та удосконалення знань та навичок підлеглого особового складу та містять рекомендації щодо вироблення злагодженої дієвої системи їх підтримання рівня навченості.

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника управління організації роботи з добровольчими формуваннями та підготовки громадян до національного спротиву – заступника командувача Сил територіальної оборони Збройних Сил України
полковник

Андрій СТЕЛЮТА